

Силабус
навчальної дисципліни
Реабілітаційні технології
при вадах розвитку у дітей
2019-2020 навчальний рік

Освітня програма Здоров`я людини. Фізична реабілітація
Спеціальність 014 Середня освіта (Здоров`я людини)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший

Викладач (і)	Расторгуєва Ірина Сергіївна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=306#section-1
Контактний тел.	050-146-46-55
Е-mail викладача:	irarastorgu@gmail.com
Графік консультацій	Середа 12.50-13.30 год. Субота 08.00 – 09.20 год.

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	16	14	60	екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: порушення, вади розвитку, корекція, оцінка, реабілітація, програма реабілітації, контроль.

Мета та предмет курсу: Метою викладання навчальної дисципліни “Реабілітаційні технології при вадах розвитку у дітей“ є формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей реабілітолога.

Предметом вивчення курсу є теоретичні та практичні основи методики обстеження, оцінки та контролю клієнтів/пацієнтів травматичного профілю.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 8. Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність організму людини

ФК 12. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці корекційно-реабілітаційної роботи.

ФК 13. Здатність розробляти та супроводжувати індивідуальні програми реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетентностей для дітей, які мають вади розвитку.

ФК 14. Здатність організовувати інклюзивний освітній процес.

ПРН 8. Уміти цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

ПРН 8. Уміти цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

ПРН 9. Знати будову й функції організму людини, особливості життєдіяльності.

ПРН 15. Застосовувати знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів корекційно-реабілітаційної роботи.

ПРН 16. Уміти здійснювати реабілітаційні заходи для усунення або компенсації рухових порушень та асоційованих з ними обмежень активності та участі дитини в діяльності.

ПРН 17. Уміти організовувати інклюзивний освітній процес.

Зміст курсу:

Змістовий модуль № 1. Технології корекції при вадах розвитку дітей грудного віку (до 1 року життя).

Фізіологічні особливості дітей грудного віку. Морфологічні та функціональні особливості нервової системи, кісткової системи. Вікові зміни в системі крові. Морфологічні зміни та основні функціональні параметри серцево-судинної та дихальної систем дітей першого року життя. Лікувальна фізична культура для дітей групи ризику і хворих першого року життя. Природні та при формованні фізичні фактори у реабілітації хворих дітей першого року життя.

Змістовий модуль № 2. Реабілітаційні технології при вадах розвитку ОРА дітей.

Реабілітація дітей з вродженою дисплазією кульшового суглобу і вивиху стегна. Клінічна характеристика. Клишоногість. Клініка. Засоби реабілітації. Складання комплексів вправ ЛФК. Фізична реабілітація дітей з вродженою м'язовою кривошиєю. Клінічний перебіг захворювання. Шляхи реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Реабілітаційні технології при порушеннях постави та сколіозі.

Змістовий модуль № 3. Реабілітаційні технології при вадах зору та слуху у дітей.

Загальні відомості про глухоту. Завдання та засоби ЛФК при дефектах слуху. Особливості корекційно-педагогічної роботи з глухими дітьми. Стан розвитку рухової активності дітей з вадами слуху. Особливості лікувальної фізичної культури для осіб із порушеним слухом у різному віці. Загальні відомості про зір та основні вади зору. Завдання ЛФК при вадах зору. Засоби профілактики порушень зору. Особливості методики ФВ при вадах зору. Стан фізичного розвитку дітей різного віку з вадами зору. Особливості лікувальної фізичної культури для осіб із порушеним зором у різному віці.

Змістовий модуль № 4 Реабілітаційні технології дітей з порушенням мовлення.

Сучасні методики в реабілітації дітей з мовленнєвими порушеннями. Дихальні методики в оздоровленні дітей з порушенням мовлення.

Змістовий модуль № 5 Теорія сенсорної інтеграції та методики її практичного застосування.

Сенсомоторний розвиток дитини в період дошкілля. Сприймання як базовий пізнавальний процес докільля дитиною. Участь нервової системи у пізнаванні світу дитиною: рецептори, провідні шляхи, проекційні зони. Характер та розвиток перцептивних дій. Теорія сенсорної інтеграції. Порушення сенсорної інтеграції. Виявлення порушень сенсорної інтеграції.

Змістовий модуль № 6 Теорія сенсорної інтеграції та методики її практичного застосування.

Основні складові сенсомоторної корекції: Дихальні вправи. Окорухові вправи. Повзання. Масаж. Вправи на формування просторових уявлень. Формування взаємодії півкуль. Розвиток ритмів. Вправи для розвитку дрібної моторики рук. Ігри та вправи на розвиток зорово-моторної координації. Будова та функції головного мозку. Огляд головного мозку. Черепні нерви та їх позачерепні розгалуження, зони іннервації. Методика стимуляції мозочку. Теорія та обґрунтування методики. Програма Learning Breakthrough (Balometrics). Обладнання. Вправи, націлені на стимуляцію мозочку.

Методи навчання:

1. За джерелами передачі й характером сприйняття інформації: словесні, наочні, практичні.

1.1. Словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда.

1.2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

1.3. Практичні: вправи, практичні роботи.

2. За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання: методи оволодіння знаннями, формування

умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.

3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

3.1. метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване;

3.2. метод письмового контролю;

3.3. метод тестового контролю.

4. Бінарні методи:

4.1. Методи викладання: інформаційно-повідомляючий; пояснювальний; інструктивно-практичний; пояснювально-спонукаючий; пояснювальний.

4.2. Методи навчання: виконавчий; репродуктивний (відтворюючий); продуктивно-практичний; частково-пошуковий; пошуковий.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): закріплення знань, моделюючі ситуації з життя

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

мультимедійний проектор, інтернет-ресурси, лекційна аудиторія, таблиці, доступ до wi-fi

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): закріплення знань, моделюючі ситуації з життя.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

мультимедійний проектор, інтернет-ресурси, лекційна аудиторія, таблиці, доступ до wi-fi

Система оцінювання та вимоги: накопичувальна бально-рейтингова

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
------------	-------------------------------	--------------------

за всі види навчальної діяльності	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Основні:

1. Баннікова Р.О. Сучасні підходи до проблеми комплексної реабілітації слабозорих дітей шкільного віку / Р.О. Баннікова, Р.С. Бутов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 3. – С. 47-51.
2. Вакуленко Л.О., Клапчук В.В. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: [підручник]/Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук.- Тернопіль :ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Закон України Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Документ 2961-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2020, підстава - 2671-VIII.
4. Левченко В.А. Фізична реабілітація в дитячому віці: навч. посіб. / В.А. Левченко, І.П. Вакалюк, В.М. Бондаренко, В.М. Макота, Н.П. Гайналь ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаника ; Івано-Франківський нац. мед. ун-т. - Івано-Франківськ : Видавн. ц-р Івано-Франківського нац. мед. ун-ту, 2009. - 542 с. - Бібліогр.: с. 533-540.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація:[навчальний посібник]/ В.М. Мухін.– К.: Олімпійська література.- 2005. – 488 с.
6. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ / пер. з англ. ВООЗ 2001 р. МОЗ України. – Київ, 2018. – 259 с.

7. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: навч. посіб. / Т.Бойчук, М.Голубєва, О.Левандовський, Л.Войчишин. Л.: ЗУКЦ, 2010. – 240 с.

Допоміжні:

1. Бутов Р.С. Комплексная программа физической реабилитации для слабовидящих детей 13-15 лет / Р.С. Бутов // Инновационные образовательные технологии. – 2014. – № 2. – С. 80-84.
2. Бутов Р.С. Характеристика функціонального стану слабозорих дітей шкільного віку в умовах спеціалізованого навчального закладу / Р.С. Бутов // Молода спортивна наука України. – 2013. – Т.3 – С. 40-45.
3. Борщевська Л.В., Зіброва А.В., Іванова І.Б. та ін. На допомогу батькам, що мають дітей з особливими потребами.- К.: Український інститут соціальних досліджень, 1999.- 79с.
4. Вавіна Л.С. Навчання та реабілітація дітей і молоді з порушеннями зору / Л.С. Вавіна, Т.А. Жук // Дефектологія. – 1997. – № 3. – С. 39- 41.
5. Витоки здоров'я дитини: навч.-метод. посібн. / Денисенко Н.Ф., Лиходід Л.В., Лупінович С.В., Михайліченко А.Ф. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. - 160 с.
6. Ерготерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Ерготерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Свєцена К. та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. – 196 с.
7. Кваліфікаційна характеристика фахівців фізичної та реабілітаційної медицини. <https://physrehab.org.ua/uk/resource/practice/qualification-characteristic/>
8. Концепція спеціальної освіти осіб з психічними та фізичними вадами в Україні // Дефектологія. – 1996. - № 1. - С. 2-14.
9. Краузе Е.Н. Логопедический массаж и артикуляционная гимнастика: Практическое пособие / Е.Н. Краузе. - 2-е изд.- СПб: Корона принт, 2005. – 80 с.
10. Отрох Т. Фізіотерапевтична допомога дітям-логопатам / Тетяна Отрох // Дефектолог. – 2008. - № 2. – С. 29-30
11. Реабілітація інвалідів. – К., 1999.